

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์จีนระดับล่างหรือสามัญชนจีน ในช่วง พ.ศ. 2500-2517 อันเป็นช่วงเวลาที่เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง และ วัฒนธรรมในสังคมไทยอย่างไพศาล กระทั่งส่งผลให้สามัญชนจีนที่ประสบปัญหาและความกดดัน จากความเปลี่ยนแปลง ได้ลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐและสังคมด้วยความรุนแรงในเหตุการณ์จลาจลพลับ พลาไชย พ.ศ. 2517

แม้ที่ผ่านมามีความพยายามอธิบายเหตุการณ์จลาจลพลับพลาไชยจากหลายมุมมอง ทว่า คำอธิบายเหล่านั้นก็มิได้ทำให้เกิดความเข้าใจต่อเหตุการณ์อย่างกระจ่างด้วยปราศจากการศึกษาตัว ละครเอกในเหตุการณ์นั้นคือสามัญชนจีน

ระหว่างทศวรรษ 2500-2510 สามัญชนจีนในกรุงเทพฯต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยขาดแคลนอำนาจและทุนต่าง ๆ ที่ จำเป็นต่อการปรับตัว ในขณะที่ได้รับแรงกดดันอย่างซับซ้อนจากบริบทรอบตัว ทั้งจากครอบครัว ชุมชนจีน เจ้าหน้าที่รัฐ และกระแสชาตินิยมในสังคมไทย แรงกดดันนี้ทวีขึ้นในครึ่งหลังของ ทศวรรษ 2510 ซึ่งสภาพเศรษฐกิจและการเมืองผันผวนมากขึ้น จนส่งผลกระทบต่อชาว จีน จนผลักดันให้เกิดความเคลื่อนไหวในหมู่ชาวจีนในหลายลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ลูก จีนระดับล่างซึ่งเป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอันเป็นผลจากความเปลี่ยนแปลงและความ ผันผวนแห่งยุคสมัยอย่างรุนแรง ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างลูกจีน กับคนกลุ่มอื่น ๆ มิได้ปรับเปลี่ยนไปในทางที่เอื้อให้ลูกจีนที่ยากจนมีโอกาสดก้าวพ้นจากวิกฤตของ ชีวิต ในทางกลับกันสถานการณ์แวดล้อมต่าง ๆ กลับทวีความกดดันให้ลูกจีนเหล่านี้ได้รับความคับ แค้นในชีวิตมากขึ้น กระทั่งลูกจีนเหล่านี้ระบายความคับแค้นเหล่านั้นออกมาด้วยการต่อต้านรัฐและ สังคมในปลายรูปแบบ ทว่าในที่สุดการต่อต้านรัฐและสังคมก็ปะทุขึ้นอย่างรุนแรง และมาถึงจุด ระเบิดในเหตุการณ์ “จลาจลที่พลับพลาไชย” เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2517

During 1957-1974, an era of great transformation in Thailand, the lives of lower class Chinese or Chinese commoners were severely hit by changing socio-economic and cultural conditions. The unstable and life-threatening situations forced some of them to rebel against Thai state and society by using violence in “the Plabplachai incident.”

Many scholars have tried to explain the Plabplachai incident from multiple points. However, their explanations have been unable to fully clarify the incident, because they have not focused on Chinese commoners, who played significant roles.

During the 1960s and 1970s, without necessary resources such as power and capital, Chinese commoners in Bangkok had to face great cultural, politic, and economic changes. Meanwhile, they also encountered complex problems arising from community, family, government agent, and Thai nationalism. These tough problems were intensified by a lack of stability in the political and economic situations in the second half of 1970s. The Chinese - especially the second generation from poor families or “Lookjins jon”- were seriously hit. As power and social relations between “Lookjins jon” and others had not been changed in the way that benefited them, they revolted against Thai state and society in several forms. Nevertheless, their lives were still unchanged in a positive way; in contrast, their situation worsened. In the end, the explosion of their accumulated stress led to the violence in July 1974 known as “the Plabplachai incident.”